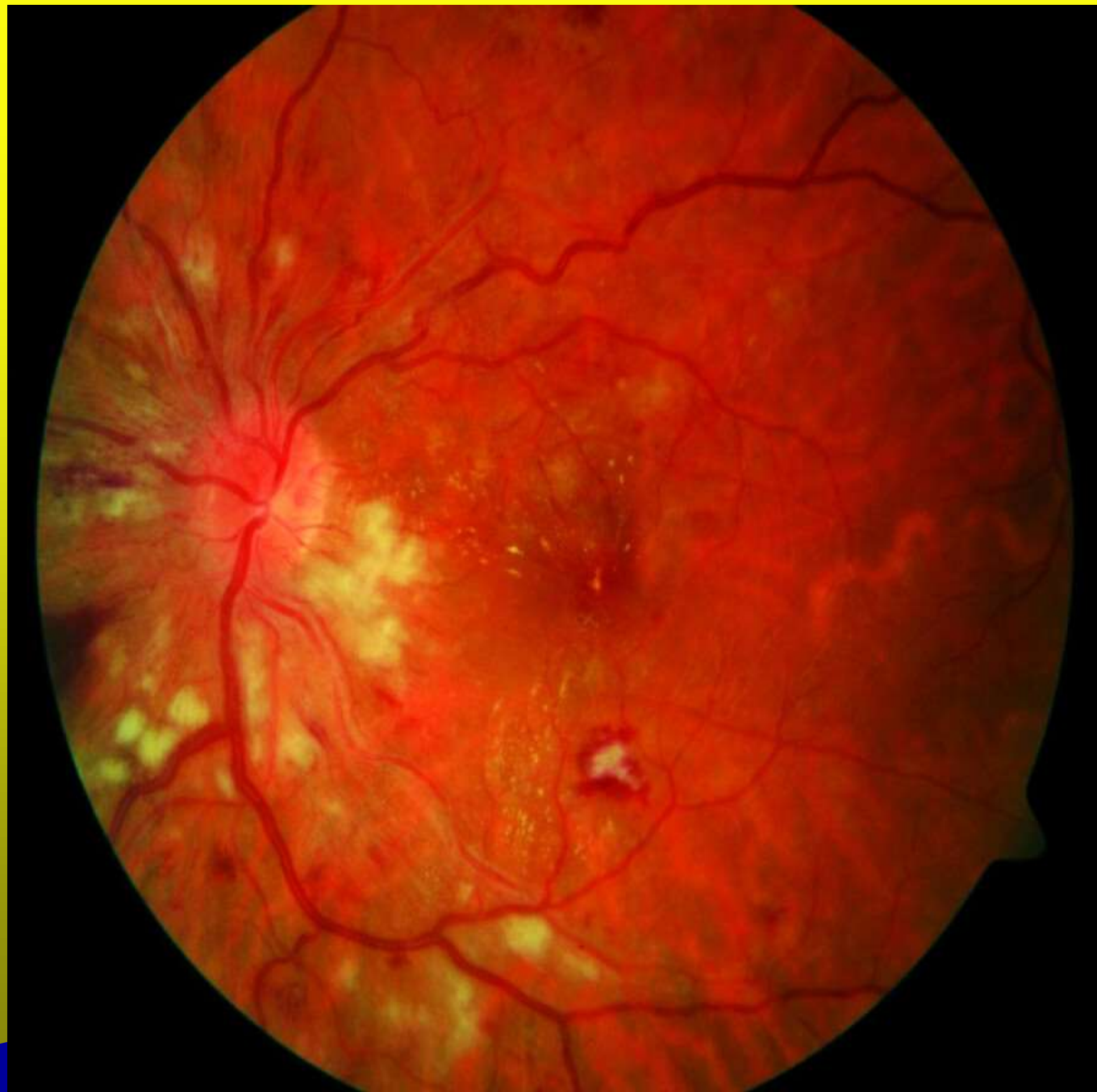

Hipertoniya xəstəliyində göz dibi dəyişiklikləri

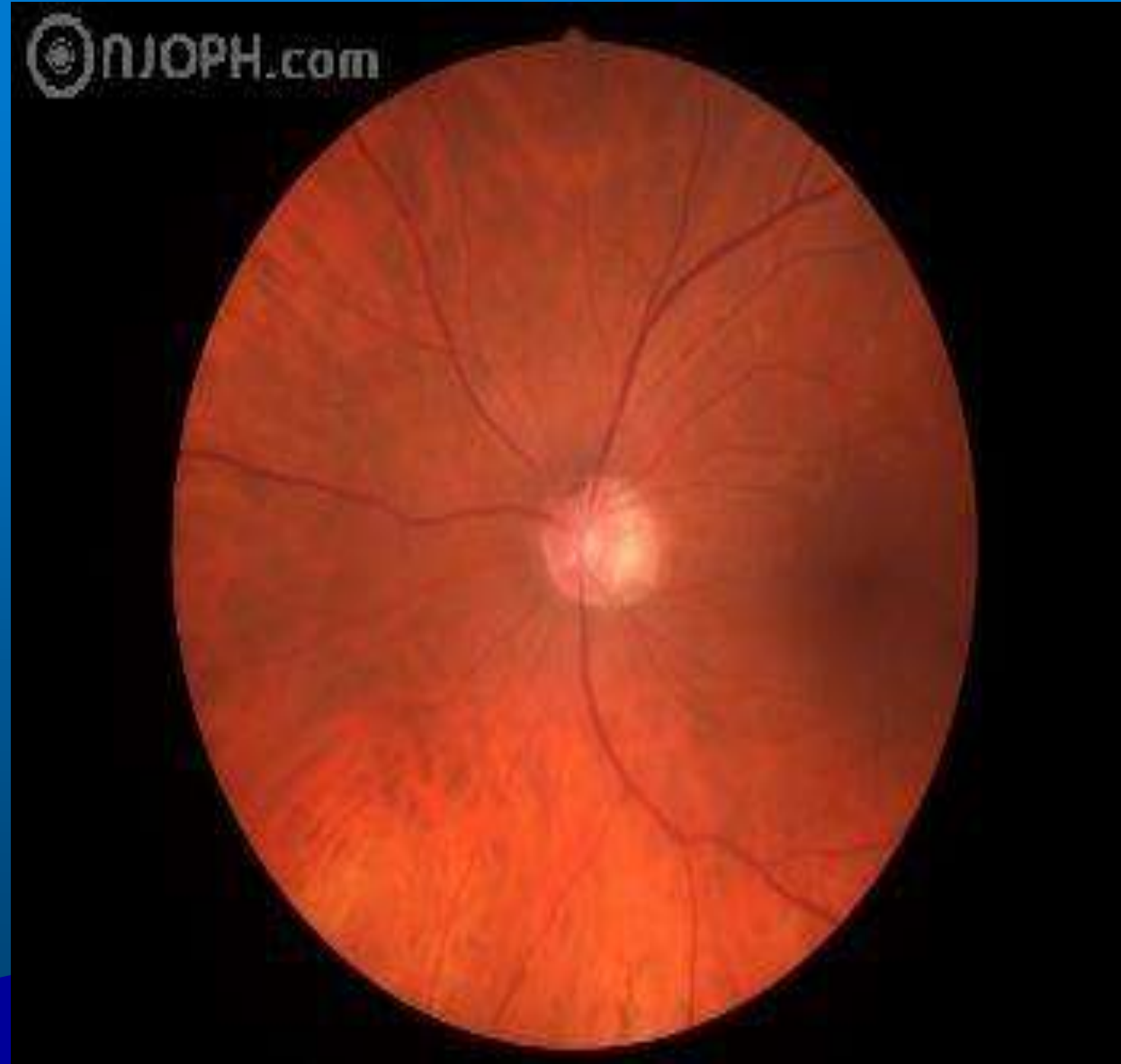
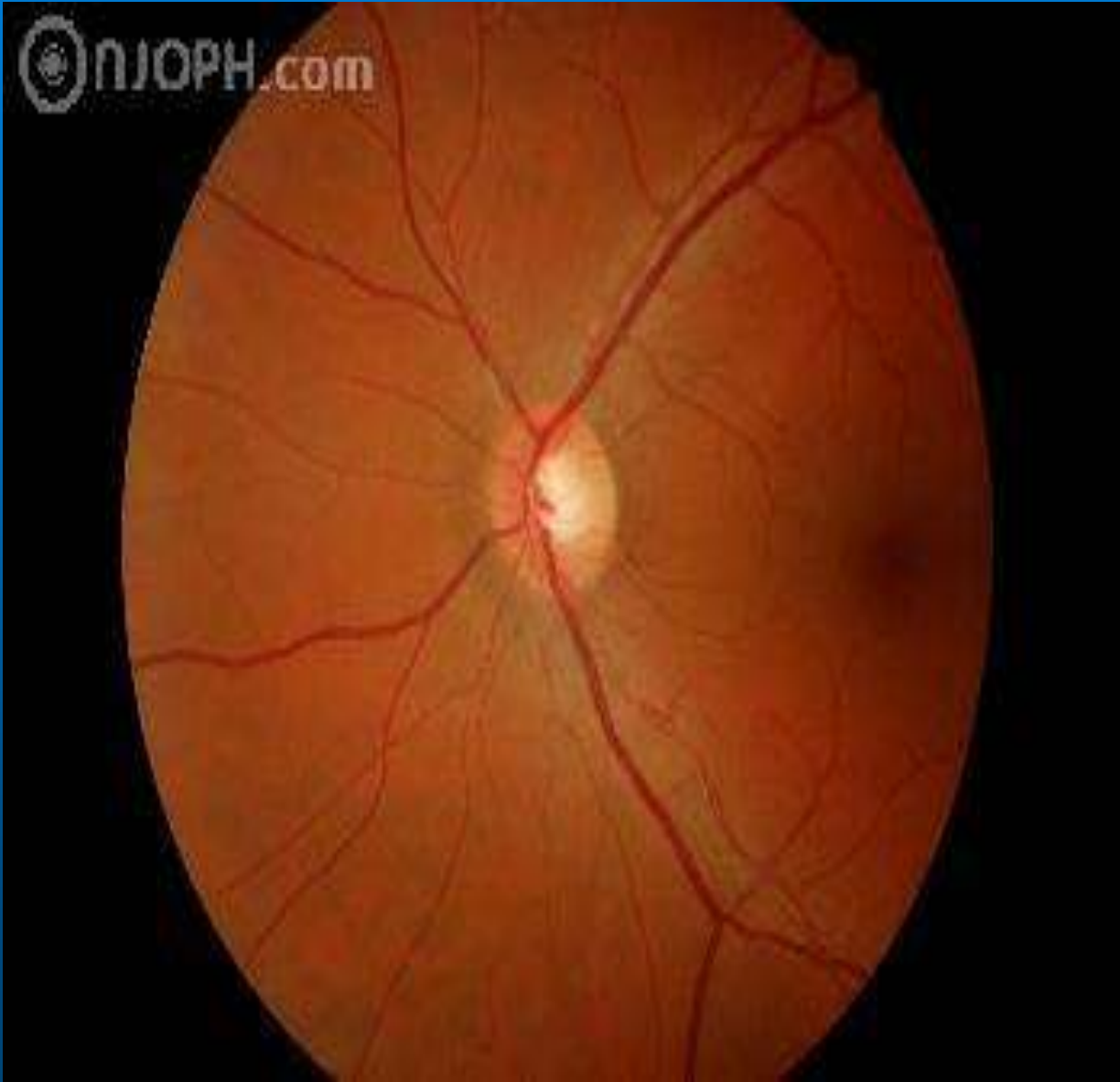

- Göz dibinin oftalmoskopik şəkli;
 - torlu qişa damarlarının arteriyaların daralması və venaların genəlməsi
 - retinal damarların hissəvi və ya tam obliterasiyası
 - arteriovenoz kəsişmələrin, mikroanervizmaların, qansızmaların, bərək və yumşaq ekssudatı əmələ gəlməsi kompleksindən ibarətdir

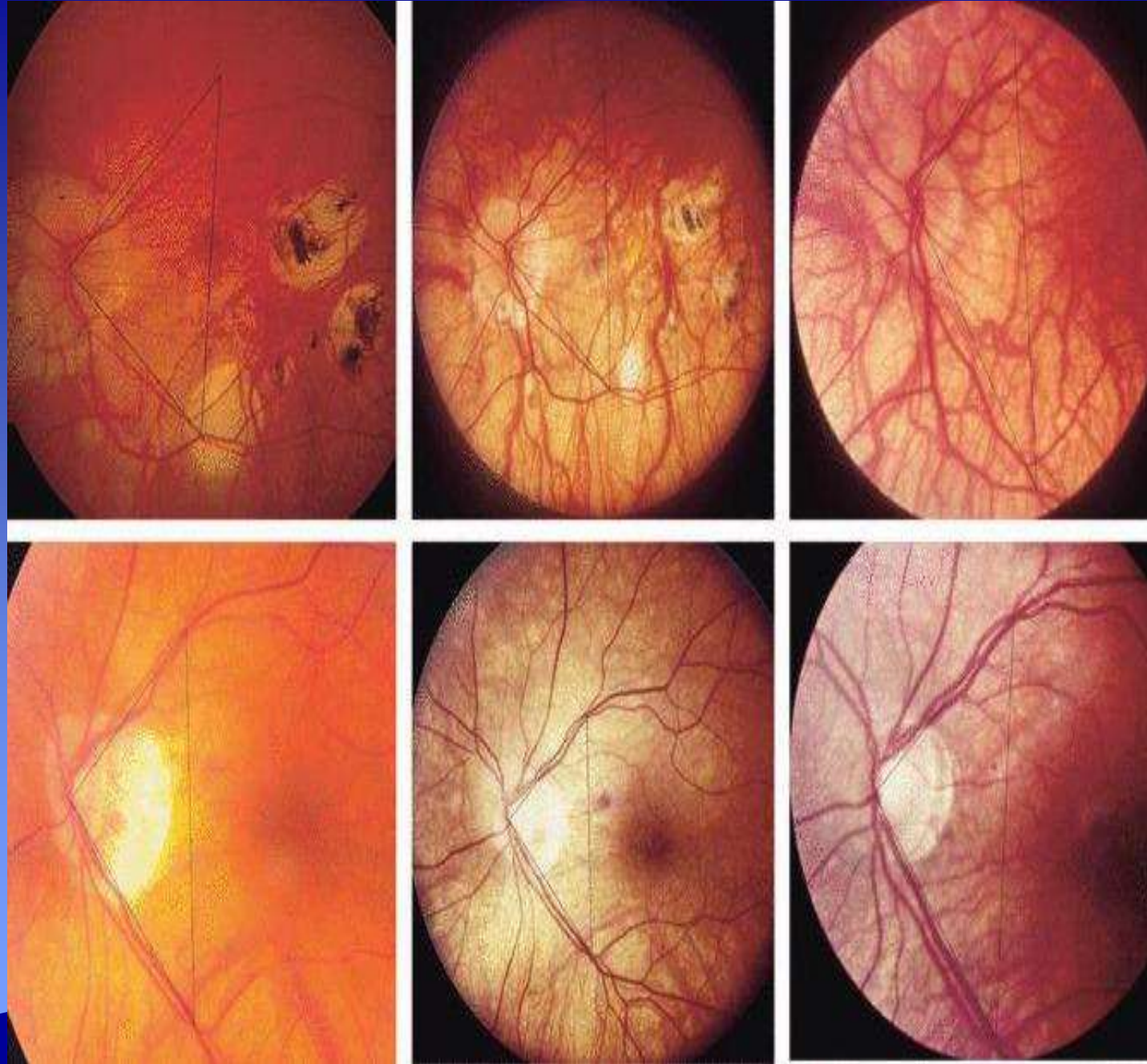

- ① **Hipertonik angioiretinopatiyalar-** hipertoniya xəstəliyində, böyək xəstəliklərində , hamiləlik toksikozunda müşahidə olunur
- ① Hipertonik angiopatiya-venaların genəlməsi, qıvrılması və adi haldan çox şaxələnməsi ilə xarakterizə olunur
- ① Arteriyalar dəyişilməmiş qala bilər , lakin çox zaman daralaraq qeyri-bərabər kalibrə malik olurlar
- ① Bəzən Qvist əlaməti ola bilər-venoz kötöklərin akulyar sahədə ştoporabənzər qıvrılması aşkar olunur
- ① Görmə sinir diskinin zəif hiperemiyası, bəzən tək-tək nöqtəvi qansızmalar
- ① Hipertoniya xəstəliyinin başlanğıc dövərində hipertonik hallar arada qaldırıldıqda göz dibi normal şəkil alır

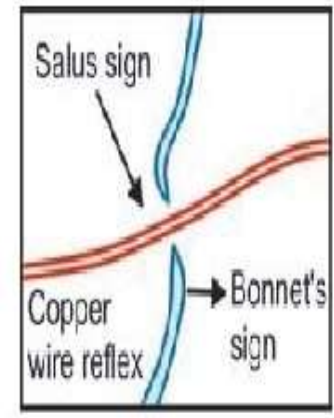
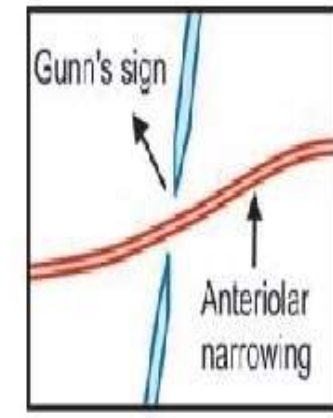
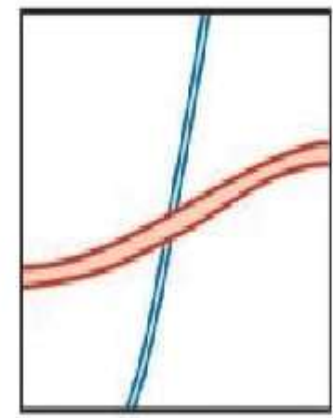
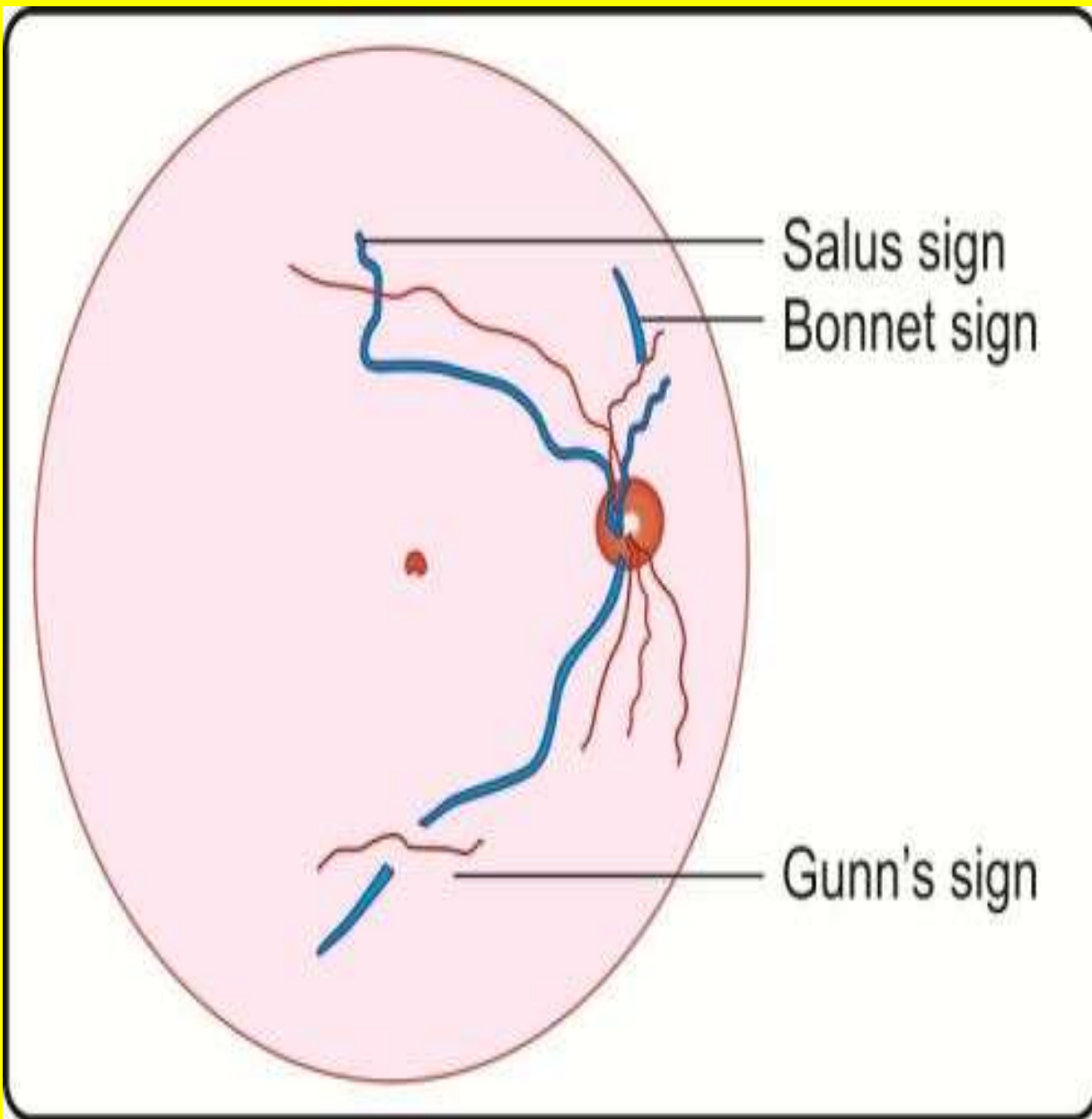
Hipertonik angioretinopatiyalar

- Hipertonik angioskleroz;
 - Venaların genəlməsi ilə yanaşı arteriya divarlarının qalınlaşması, damarlar boyunca işıq refleksinin qeyri-bərabər paylanması
 - Gümüş və mis məftil simptomlarının yaranması-arteriya divarında lipidlərin toplanması, arterial kötöklərin obliterasiyası ilə izah olunur

Arteriovenoz kəsişmə simptomu -Salus-Qunn

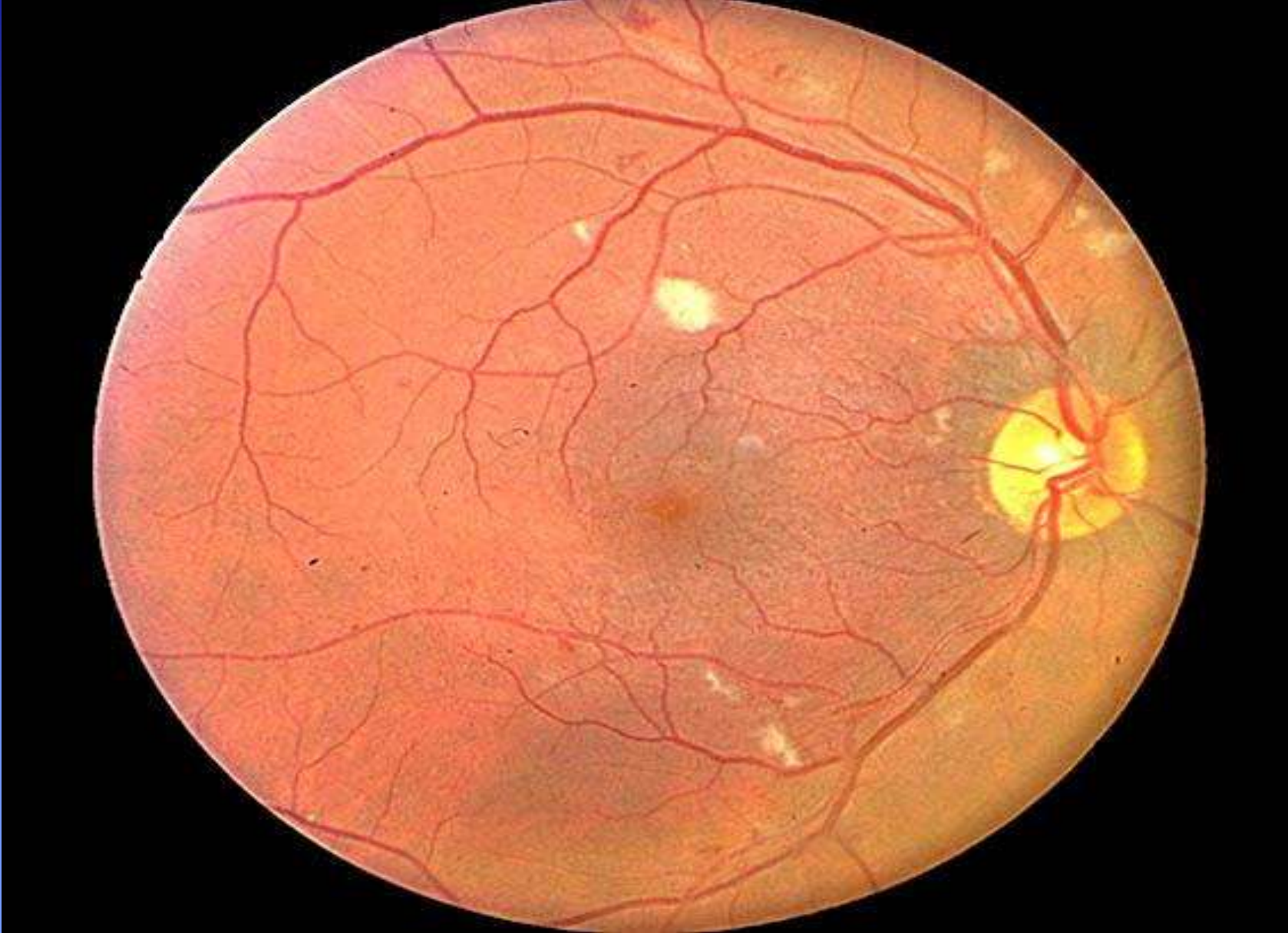

- Hipertonik retinopatiya-eyni zamanda torlu qişanın zədələnməsi ilə müşayiət olunur
- Torlu qişada ocaqlı bulanmalar və qansızmalar meydana ÇIXIR
- Sarı ləkə nahiyəsində ağımtıl,sarımtıl ocaqlar,dairə şəklində və ya tam,natamam ulduz formasında plazmorrhagiyaalar aşkar olunur
- Torlu qişanın diskvari makulyar ödemi,görmə azalmış olur
- Müxtəlif dərəcəli retinopatiya hipertoniya xəstəliyinin III A V-III B dövrlərində müşahidə olunur

- Floresan angiografiyası
 - arteriyalar daralmışdır
 - venalar genişlənmiş, qıvrım
 - açıq rənglərdə makula
 - prekapilyararteriollaların tıxanması sinir lifi boyu qanamaya və mikroinfarkta səbəb ola bilər

Hipertonik retinopatiya-sağ gözdə

- arteriyalar daralmışdır
- makula boz rəngdə
- yayılmış qanaxma mövcüddür-ləkə şəklində
- sinir lifi - saçaqşəkilli ağ sahələr şəklində

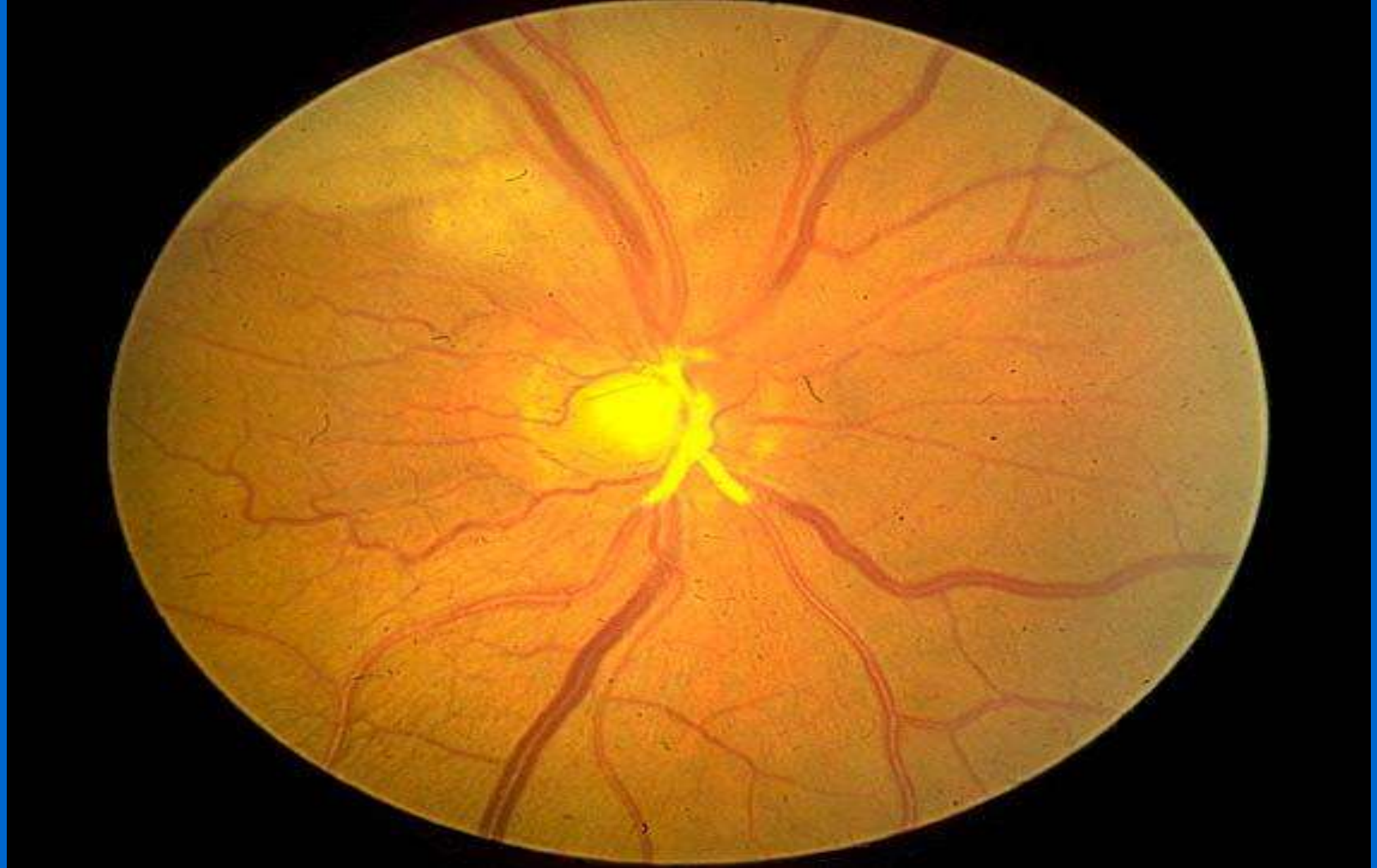
Hipertonik retinopatiya

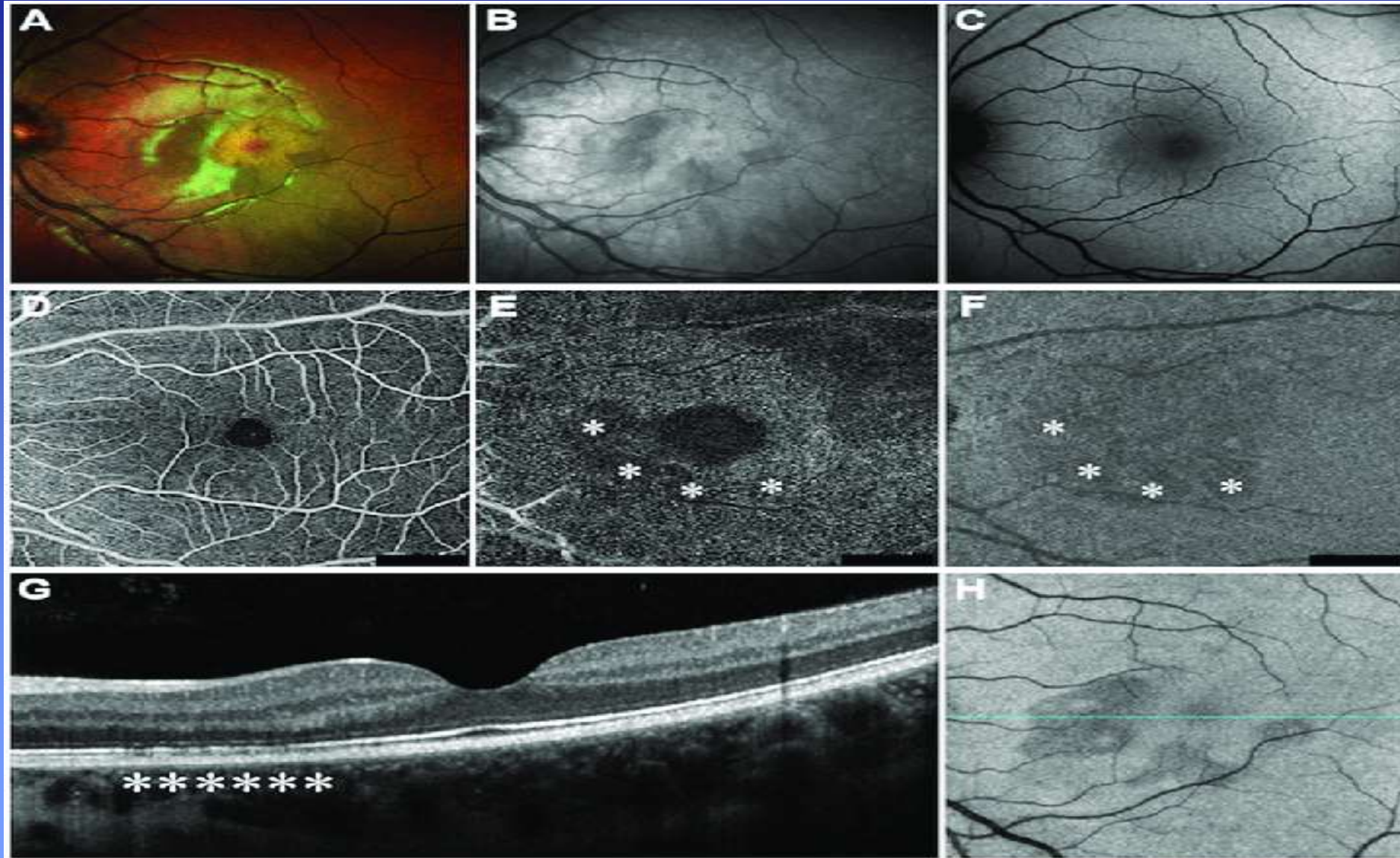
- **Hipertonik neyroretinopatiya -hipertoniya xəstəliyinin gec dövrlərində inkişaf edir.**
- **Torlu qişa və toxumasında dəyişikliklərə eyni zamanda görmə siniri diski ödemləşir, ölçüləri böyüyür, ödem torlu qişaya yayılır**
- **Görmə diski ətrafında və üzərində hemorragiyalar qeyd olunur**
- **Mərkəzi görmə azalır, görmə sahəsi daralır rəng duyğusu kəskin pozulur**
- **Neytoretinopatiya nəticəsində görmə sinirinin atrofiyası inkişaf edə bilər**

retina ödemi - retinal arteriya tıxanması - sağ göz

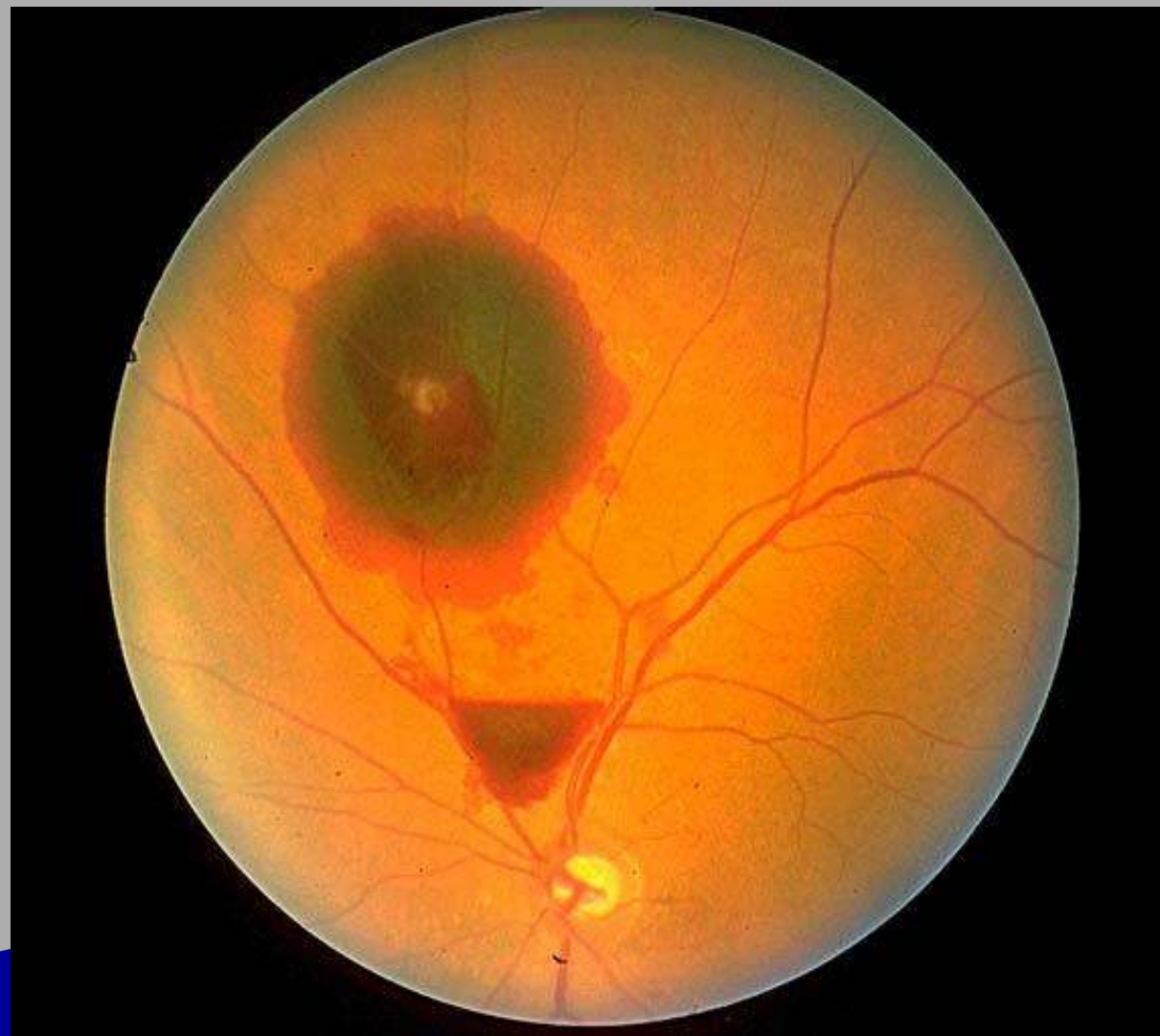
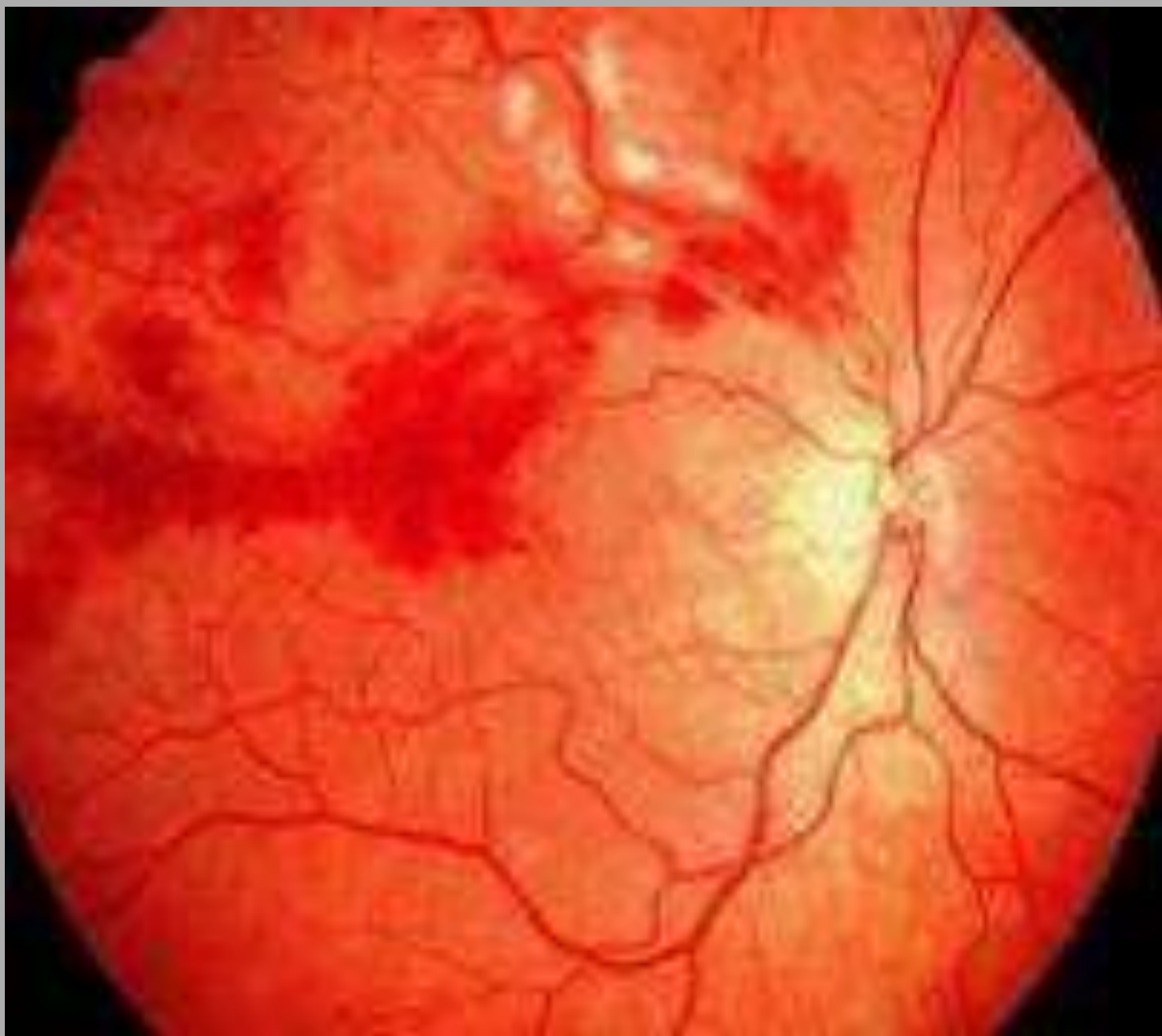
Neyroretinopatiya-sol gözde makula - multimodel görüntülemə

- A-göz dibinin rəngli görüntüsü
- B-İnfraqırmızı
- C-Flürosensiya
- D-optik koherens tomoqrafiya
- F-ellipsoid zonanın zəifləməsi ,nüvə qatının aşırı incəlməsi

- *Hipertoniya xəstəliyinin bəd xassəli forması arteriyaların yayılmış zədələnməsi ilə xarakterizə olunur*
- *Torlu qişada xarakterik damar dəyişiklikləri; geniş trassudasiya, ekssudasiya və qansızmalar olur*
- *Kiçik damarların trombotik okkulyuzasiyası makulyar zonada ulduz fiquru əmələ gətirən yumşaq ekssudatın inkişaf etməsinə səbəb olur- psevdodialbuminurik retinit*

Hipertonik retinopatiya -qansızma

• *Müalicə*

- *Əsas hipertoniya xəstəliyinə qarşı aparılır birincili*
- *Hipotenziv və sidikqovucu preparatlar təyin edilir*
- *raunatin, adelfan, klofelin, enap, hipotiazid, kapoten,*
- *trirezid*
- *Patoloji dəyişmiş torlu qişaya təsir etmək üçün ;
angioprotektorlar, antiaqrqantlar, antioksidantlar, dama
rgenəldici preparatlar təyin olunur*
- *Göstəriş olduqda torlu qişanın patoloji dəyişilmiş
damarları lazerkoagulyasiya olunur*